

Vol.17

Newsletter

การทำเหมืองแร่

แร่ เป็นทรัพยากรที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หากประเทศใดมีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์และสามารถนำทรัพยากรแร่เหล่านั้นมาใช้ได้อย่างเหมาะสมและมีการบริหารจัดการที่ดี ก็จะเป็นประโยชน์ในการนำมาพัฒนาประเทศได้

แร่จึงถือเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีบทบาทต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเป็นอันมาก โดยเป็นฐานการผลิตหลักสำหรับอุตสาหกรรมในประเทศที่ใช้ทรัพยากรแร่เป็นวัตถุดิบหรือเป็นส่วนผสม นอกเหนือจากมูลค่าโดยตรงที่เกิดจากการผลิตแร่ ยังก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ได้แก่ อุตสาหกรรมก่อสร้าง อุตสาหกรรมซีเมนต์ อุตสาหกรรมเซรามิก แก้วและกระจก อุตสาหกรรมโลหการ อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ อุตสาหกรรมผลิตกระแสไฟฟ้า อุตสาหกรรมปุ๋ย เป็นต้น

การทำเหมืองแร่จึงถือเป็นอุตสาหกรรมต้นน้ำ ที่มีบทบาทและความสำคัญในการผลิตแร่เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับการผลิตสินค้าและบริการในอุตสาหกรรมพื้นฐานหรืออุตสาหกรรมกลางน้ำภายในประเทศ รวมทั้งเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้ให้แก่รัฐและท้องถิ่น โดยค่าภาคหลวงแร่ ร้อยละ 40 จัดเก็บเป็นรายได้แผ่นดิน ส่วนร้อยละ 60 จะถูกจัดสรรกลับคืนสู่ท้องถิ่นโดยตรงทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นที่ตั้งของประทานบัตร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ นอกจากนั้นอุตสาหกรรมเหมืองแร่ยังสร้างให้เกิดการจ้างงานในท้องถิ่นเป็นจำนวนมาก

อย่างไรก็ตาม การทำเหมืองแร่แม้จะมีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ชัดเจน ขณะเดียวกันก็อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 จึงกำหนดให้ผู้ยื่นคำขอประทานบัตรต้องดำเนินการในหลายขั้นตอน ทั้งต้องได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่จากเจ้าของพื้นที่ก่อน การรับฟังความคิดเห็นจากชุมชน รวมทั้งการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (EIA) นอกจากนั้น ภาครัฐก็มีบทบาทในการกำกับดูแลการประกอบการอย่างเข้มงวดทั้งด้านวิศวกรรมและความปลอดภัย ในการตรวจสอบการทำเหมือง ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ทั้งการตรวจสอบขอบเขตประทานบัตรพื้นที่ทำเหมือง การทำเหมืองตามเงื่อนไขแนบท้ายประทานบัตร ด้านสิ่งแวดล้อม โดยการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมเหมืองแร่ด้านต่าง ๆ ทั้งคุณภาพอากาศ น้ำ เสียง และแรงสั่นสะเทือน การฟื้นฟูสภาพพื้นที่ และด้านการชำระค่าภาคหลวงแร่ ให้ครบถ้วนและถูกต้อง

ทั้งนี้ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้มีการกำหนดนโยบายเหมืองแร่สีเขียว (Green Mining) และจัดทำมาตรฐานสากลว่าด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (CSR-DPIM) เพื่อใช้บริหารจัดการให้อุตสาหกรรมแร่สามารถดำเนินการได้อย่างยั่งยืนและอยู่ร่วมกันได้กับชุมชนโดยมุ่งเน้นให้สถานประกอบการเหมืองแร่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ